

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput V. Doctrina Facultatis Theologicæ Lovaniensis, propositionibus per
Decretum S.D.N. Innocentii XI. condemnatis opposita, à Deputatis
ejusdem Facultatis, eidem S.D.N. ad examen proposita, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est querere directè occasionem proximam peccandi, pro bono spirituali vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutionis est capax homo, quantumvis labore ignorantia mysteriorum fidei, & etiam si per negligentiam, etiam culpabilem, nesciat mysterium sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini Jesu Christi.

65. Sufficit illa mysteria semel credidisse.

34. Quicumque autem, cujuscumque conditionis, status & dignitatis, illas, vel illarum aliquam, conjunctim vel divisim, defenderit, vel ediderit, vel de eis disputativè, publicè aut privatim tractaverit, vel prædicaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem latæ sententiæ, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio, quacumque etiam dignitate fulgente, nisi pro tempore existente Romano Pontifice absolvi. Insuper districtè in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub interminatione divini Judicii prohibet omnibus Christi fidelibus, cujuscumque conditionis, dignitatis & status, etiam speciali & specialissimâ notâ dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

35. Tandem ut ab injuriolis contentionibus Doctores, seu Scholastici, aut alii impoſſerum se abſtineant, & ut paci & charitati consulatur, idem Sanctissimus in virtute sanctæ Obedientiæ, eis præcipit, ut tam in libris imprimendis, & manuscriptis, quam in thesibus, disputationibus ac prædicationibus, caveant ab omni censura, & notâ; necnon à quibuscumque convitiis contra eas propositiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc inde controversantur, donec à S. Sede recognita, super iisdem propositionibus judicium proferatur.

CAPUT V.

Doctrina Facultatis Theologica Lovaniensis, propositionibus per Decretum S. D. N. Innocentii XI. condemnatis opposita, à Deputatis ejusdem Facultatis, eodem S. D. N. ad examen prop̄ſita, Apostolicoque ipsius judicio submissa, sed post longissimum examen, summaque in illam præp̄ſentium adversariorum molimina, ab omni censura prohibitioneq̄ue libera.

36. Notum est universo Orbi & Urbi 65. propositiones, capite præcedenti recensitas, à S. D. N. Innocentio XI. condemnatas fuisse ad instantiam Deputatorum Facultatis Theologica Lovaniensis, quæ ipsos eum in finem Romam ablegaverat, easdemque propositiones, per eisdem Deputatos, coram eodem sanctissimo Domino in facie totius Ecclesiæ improbarat, & non solum declararat alienas à doctrina sua, sed & S. Sedi detulerat, tamquam Moralis Christianæ corrupelas. Quod ut effi-

cacius præstaret, doctrinam propositionibus illis oppositam, quam se profiteri declaravit, ejusdem Apostolicæ Sedis judicio submisit, illudque examen idem Sanctiss. Dominus Eminentissimis Cardinalibus, per universam Christianam Rempubicam Generalibus Inquisitoribus commisit, adversariis interim Facultatis, per diversa ad id oblata Memorialia, perque editum Librum (cui titulus, *Doctrina Theologica per Belgium manans ex Academia Lovaniensi ab anno 1644. ad informandam S. Sedem, in partes, seu specimina quatuor digesta*) necnon per potentissimos amicos suos, nullum lapidem non moventibus; quo & Facultatis doctrina condemnaretur, & opposita doctrina (sexaginta quinque propositionibus illis comprehensa) à damnatione per Lovanienses sollicitatâ subduceretur, prout fidem faciunt (inter alia) Liber proximè allegatus, & (præter Memorialia plurima sanctissimo Domino oblata) famosum quoddam Memoriale, Sux Catholicæ Majestati etidem in finem præsentatum; in quo non solum Facultas Theologica Lovaniensis, sed & Canonici Præmonstratenses, Dominicani, Augustiniani, Carmelitæ discalceati, Capucini, &c. damnatæ in Jansenio doctrinæ rei perhibentur, his verbis: *Multa sunt in Belgio Religiones, quæ se à Jansenismo intactas conservant. Unam idem de Præmonstratensibus S. Norberti affirmare liceat: nota est omnibus infectio majoris partis Monasteriorum hujus Instituti. ... in duabus sacris Familis SS. Augustini & Dominici, vix dabitur grandioris notæ Theologus qui... se Anni Janseniam profiteri ausu. ... Capucinatorum Belgicorum Religio mansisse in duas factiones dividitur, unam Jansenistarum, quam juniores constitunt... nec ab hoc contagio Ordo Carmelitarum discalceatorum in Belgio purus exstet, &c.*

In alio etiam Memoriali anno 1698. eidem Majestati oblato, primariæ Dignitatis Ecclesiasticæ & secularis viri, tam Hispani, quam Belgæ pariter traducuntur. Sed in quo fundata est illa criminatio? in eo quod Religiosi illi in materia Gratiæ & morum, doctrinam profiterentur doctrinæ Memorialistarum adversam. Idè ergo (si Superis placet) in Memoriali illo traducuntur ut Jansenistæ. Quâ veritate? quâ justitiâ? quâ charitate? Videant an charitate moveantur, quibus solemne est omnes sibi in materia Gratiæ & morum adversos Jansenismi insimulare, sciantque habere se in istis adversarios, quibus nihil cum Jansenio commune.

Sed quis tandem successus illarum criminatum, Memorialium, Librorum, totque & tantorum moliminum? causa quidem fuere longioris, accuratiorisque examinis, tam doctrinæ Lovaniensium, quam 65. propositionum. Sed post exactissimè discussa specimina, Memorialiaque omnia, sexaginta quinque propositiones quidem, tamquam perniciose scandalosæque, condemnatæ sunt: sed Facultatis Lovaniensis doctrina (sanctissimo Domino

oblata, ut supra) à primo suo articulo ad novissimum, ne uno quidem excepto, immunis exiit à prohibitione & censura; Memoriale verò anni 1698. ab utraque Inquisitione Genera-

li, tam Romana quàm Hispanica, proscriptum fuit. Ideò opera pretium existimavi doctrinam illam hic subijcere, eo ordine quo Apostolico examini, judicioque fuit proposita.

DOCTRINA SCHOLÆ LOVANIENSIS 65. propositionibus adverfa.

§. I.

Doctrina circa generales regulas Moralis Christianæ, de ignorantia, inadvertentia, probabilitate.

38 1. **D**uo nobis innata sunt vitia originalia, concupiscentia, & naturalis legis ignorantia.

2. Uti nulla concupiscentia est insuperabilis, ita nulla hujusmodi ignorantia est invincibilis.

3. Quippe sicut omnis illa per divinæ gratiæ auxilium, ita omnis etiam hæc per ejusmodi gratiæ lumen superari potest.

4. Opera igitur nostra, naturali legi contraria, quæ ex tali ignorantia procedunt, à peccato plenè excusari nequeunt, ne favore quidem ullius verisimilitudinis, vel probabilitatis.

5. Ad summum potest subinde mortalis macula dilui in venialem.

6. Quod ipsum tamen locum non habet in his peccatis, quæ primis naturalibus & æternæ legis principiis, aut manifestioribus ejus præceptis adverfantur.

7. Uti de peccatis carnalibus dilucidè docet S. Augustinus, expositione inchoatâ in Epist. Pauli ad Rom. ea ne in ipsis quidem pueris, & adolescentibus, à mortali malitia expurgari per ignorantiam.

8. Si autem actum, legi æternæ & naturali contrarium, numquam plenè excuset ipsius legis ignorantia, multo minùs simplex inadvertentia, seu non reflexio ad malitiam.

§. II.

Doctrina de Virtutibus Charitatis, Fidei & Spei Theologica.

39 1. **F**undamentale, ac primum legis æternæ mandatum, est, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, & proximum tuum sicut teipsum.

2. Vocem, *Charitas*, tametsi aliqui Scholastici accipiant pro sola Dei dilectione, quæ est nostra cum Deo per peccatorum remissionem amicitia, S. Augustinus & alii Patres eam sumere solent pro quavis supremi boni casta propter se dilectione. Quasi verò (inquit Augustinus) *aliud sit bona voluntas, quam charitas.*

3. Hinc idem S. Doctor distinguit charitatem natam, nutritam, adultam, robustam, perfectam. Et hanc duplicem; aliam præsentis, aliam futuræ vitæ. Quæ distinctio placet frequenter & S. Thomæ.

4. Itaque charitas & cupiditas, generatum sumptæ, non sunt aliud quàm bona & mala

voluntas. Sunt bona & mala radix; quarum hæc solos malos, illa proferre possit solos bonos fructus.

5. Omne opus, ut planè bonum sit, & ne venialiter quidem in eo peccetur, debet ex tali charitate procedere, & per ipsam referri in Dominum Deum: nec enim, teste Augustino de Sp. & Lit. c. 4. *fructus est bonus, qui de radice charitatis non surgit.*

6. Attamen ista relatio per charitatem perfectam fieri non debet; sufficit enim fieri per charitatem imperfectam.

7. Sed neque necessaria est relatio ex charitate actuali, sive ex charitate super quam fiat actualis reflexio.

8. Hæc namque continua in operibus nostris reflexio, est multis hujus vitæ distractionibus impossibilis.

9. Sufficit ergo quòd opera nostra per charitatem virtualement in Deum referantur.

10. Continua virtualis dilectio versari debet non solum circa Deum, sed etiam circa proximum. Absit ut christiana justitia contenta sit hunc solummodò non odisse, aut illi sola externa impendere officia.

11. Par nobis obligatio est fidei & spei. Etiam per eas obligamur divinæ Majestati continè, saltem virtualiter, adherere.

12. Fides debet esse assensus firmissimus. S. Clemens Alexandrinus docet rectè, firmiter esse omni demonstratione: quare quicumque censet posse esse probabilem dumtaxat estimationem, jampridem damnatus est in Petro Abaylaro.

13. Debet esse non naturalis, aut latè dicta, sed omninò supernaturalis, & innixa auctoritati Dei loquentis, per quam credantur, quæ divinitus revelata & promissa sunt.

14. Ad justitiam & salutem necessaria fides expressè debet tendere in unam divinæ Majestatis essentiam, ac in tres Personas. Item in Deum remuneratorem: tamen in Christum Mediatorem. Novisse debet ejus Incarnationem, Passionem, Mortem, Resurrectionem,

15. Horum omnium expressa fides, est necessarium justificationis medium. Quicumque vel unum eorum ignorant, licet baptizati sint, sunt ex illorum numero, de quibus ad S. Petrum Alexandrinum clamavit olim Angelus, ut quid hic jactatis vacua marsupia?

16. Hinc Episcopi, Presbyteri, Curati, alique omnes animarum Directores, rigidissimè obligantur fidelem populum de iis omnibus plenè instruere; quod præceptum meritò innovavit Synodus Tridentina.

§. III.

De Juramento & Mendacio.

40 I. **S**ic verbis utendum est, ut id quod dicitur, consideratis simul circumstantiis, quas obviè possit audiens intelligere, sit conforme menti loquentis.

2. Si aliter fiat cum juramento, perjurium est; si citra juramentum, mendacium. Quod neutrum ulla utilitate aut necessitate excusari potest.

§. IV.

De Homicidio.

1. **N**on dedit Dominus vitæ & necis homini privato potestatem, ut res suas temporales, aut honorem, imò pudicitiam cum invaloris cade tueatur.

2. Aliqui affirmant injustum vitæ aggressorem posse occidi, aliqui negant. Hi S. Thomam sibi favere arbitrantur.

§. V.

De Furto, Restitutione, Detractione, Simoniâ & Luxuriâ.

1. **S**uprapositos (id est in Decreto Innocentii XI. capite præcedenti relatos) de furto, detractione, simoniâ & luxuriâ articulos non admittit, sed passim impugnat.

2. Circa luxuriam specialiter docet post S. Augustinum, & alios Patres & Doctores, actum conjugii, ut omni defectu veniali careat, exerceri debere, vel generandæ prolis gratiâ, quæ deinde Christo regeneretur, vel ut debito conjugalibus justitiæ satisfiat.

§. VI.

De Præceptis Ecclesiæ, Festis servandis, Missa auditione, Horis recitandis, Communione annua, Culu Sanctorum.

Lovaniensis nihil hæc tradunt singulare, docent quæ Tridentina Synodus & sancta Mater Ecclesiæ.

§. VII.

De Confessione, Contritione, Absolutione, Satisfactione.

41 I. **F**requens Confessio & Communio, dum rectè fiunt, sunt plurimum laudandæ & fructuosæ.

2. Venialium etiam peccatorum, licet citra culpam taceri, & multis aliis remediis expiari possent, frequens Confessio rectè & utiliter fit, & citra omnem præsumptionem.

3. Servilis gehennarum metus nequaquam in sua substantia malus est, sed bonus & utilis. Attamen ipsi soli insistens attritio, etiam cum Sacramento, non sufficit ad justificationem; quia, ad accipiendam hanc gratiam, oportet credere, sperare, ac Deum propter se diligere.

Tom. I.

4. Vera attritio debet esse dolor animi, ac detestatio animi de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero, excludens voluntatem peccandi. Attamen non debet includere perfectam charitatem, quæ hominem Deo reconciliat, priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur.

5. Nihilominus debet esse, licet imperfecta, tamen vera Dei charitas, quæ pœnitens Dominum Deum, tamquam omnis justitiæ fontem, diligit, idèdque peccata sua detestetur & oderit. Eam aliqui appellant charitatem affectu super omnia.

6. Pœnitens Confessario priorem, inveteratam præsertim, peccandi consuetudinem ex conducentibus ad ejus medelam rationibus interroganti debet obedire.

7. Etiam exprimens circumstantiâ intra eandem speciem notabiliter aggravantes.

8. Absolutionis denegatio, aut dilatio, quandoque est necessaria, quandoque utilis, quandoque perniciofa. Quare Confessario non sola scientia est necessaria, sed etiam prudentia. A Domino Deo postulare debet gratiam discernendorum spirituum.

9. Dicta dilatio aut negatio, dum est dumtaxat utilis, non potest exerceri in pœnitentem invitum.

10. Causæ quæ ipsam faciunt necessariam, sunt præsertim tres. Prima, est ignorantia articulorum necessariorum fidei. Secunda, defectus dispositionis, puta contritionis. Tertia, proxima peccandi occasio, quæ vel ex natura rei, vel ex qualitate personæ est talis.

11. Aliquot duarum postremarum exempla adducit in sua Romana Synodo S. Gregorius VII. *Falsas pœnitentias dicimus, quæ non secundum auctoritatem SS. Patrum pro qualitate pœnitentium imponuntur. Idèdque quicumque miles, vel negotiator, vel alicui officio deditus, quod sine peccato exerceri non potest, si culpæ gravioribus irretitus ad pœnitentiam venerit, vel qui bona alicuius injustè detinet, vel qui odium in corde gerit, recognoscat se veram pœnitentiam non posse peragere, per quam ad æternam vitam valeat pervenire, nisi arma deponat, ulteriusque non ferat (nisi consilio Religiosorum Episcoporum pro defendenda justitiâ) vel negotiationem derelinquat, vel officium deserat, & odium ex corde dimittat, bonaque quæ injustè abstulit, restituat. Ne tamen desperet, interim quidquid boni facere poterit, hortamur ut faciat, ut Omnipotens Deus cor illius illustret ad pœnitentiam.*

12. Confessarius obligatur pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, salutare & convenientes injungere satisfactiones. Qui indulgentius agit, & levissima quædam opera injungit pro gravissimis delictis, communi-
cat peccatis alienis.

13. Istiusmodi salutare pœnitentias peccator acceptare, & adimplere tenetur.

14. Graviorum delictorum pœnitentiam ante absolutionem explere, est ex variis causis sanctissimum. Istius tamen moris necessitatem

abstulit materna Ecclesiae clementia, nec videtur reducenda, nisi sic Ecclesiae Romanae videretur.

- 42 Haecenus Facultatis Lovaniensis doctrina Apostolicae Sedi ad examen oblata, post distributumque examen, nulla in parte notata. Quam hic referre placuit, ut omnibus compertum sit, illius in toto vel in parte defensores, damnatae vel notatae ab Ecclesia doctrinae reos non esse, nec ut tales absque injuria praevaticationeque praeepti S. D. N. Innocentii XI. traduci posse. Nec solam illam doctrinam iidem Deputati Apostolice examini subjecerunt, sed & doctrinam de Gratia contentam libro, cui titulus: *Censura Facultatis Lovaniensis, &c.* post cujus trimestre examen, jussu S. Sedis institutum, Assessor S. Officii Deputatis dixit, doctrinam eo libro contentam sine offensa S. Sedis teneri, docerique posse, prout iidem Deputati reduces testati sunt, oblato ad testimonium veritatem juramento. Verumque esse testimonium ipsorum argumentis irrefragabilibus demonstrat Augustinus le Blanc S. Theologiae Doctor in Historia Congregationum de auxiliis l. 1. c. 9. 10. 11. & 12. Nec certe credibile est, nullum iudicium, post trimestre illud examen, subsecutum esse. Vel ergo post illud exiti immunis a censura, prohibitioneque, vel non? si primum, hoc est quod intenditur. Si secundum, ubi censura, ubi prohibitio, post examen illud subsecuta? Nullam producant vel producere possunt adversarii, qui certissime producerent, & cum strepitu insultationeque de more producerent, si talis censura existeret. Quo enim cum strepitu Alexandri VIII. Decretum in propositiones xxxi. non produxerunt?

C A P U T V I.

Decretum Sanctissimi Domini Nostri Innocentii XI. quo Amadaei Guimenii Liber, cui titulus: Adversus quorundam expostulationes, contra nonnullas Jesuitarum opiniones Morales, &c. sub excommunicationis poena interdicitur, & flammis aboleri iubetur, velut continens doctrinam non sanam, perniciosam, animarum infestivam, & in aeterna salutis detrimentum adductivam.

- 43 Innocentius Papa XI. Ad perpetuam rei memoriam. Cum, sicut accepimus, Liber quidam, cui titulus: Adversus quorundam expostulationes, contra nonnullas Jesuitarum opiniones Morales, Authore Amadaeo Guimeno, &c. Bambergae & Panormi anno 1657. & subinde Valentiae, Lugduni, & Madrii anno 1664. additis nonnullis opinionibus non sanis, sub alio titulo, videlicet: Amadaei Guimenii Lomariensis, olim Primarii S. Theologiae Professoris Opusculum, singularia universae ferè Theologiae Moralis complectens, adversus quorundam expostulationes contra nonnullas Jesuitarum opiniones Morales, typis recusus: non solum 5. Aprilis 1666. à Congregatione tunc existentium S. R. E. Cardinalium, Indici librorum

prohibitorum & expurgandorum praeposita; sed etiam die 12. Septembris 1675. à Congregatione ejusdem S. R. E. Cardinalium, in tota Republica Christiana, contra haereticam pravitatem Generalium Inquisitorum, à Sede Apostolica specialiter deputatorum, iteratò prohibitus fuerit. Et nihilominus nonnulli, propriae salutis immemores, librum eundem legere & retinere, damnabili lectione, usu, & praxi praesumant. Nos, cujus gregis sui curam commisit Altissimus, periculis animarum, quae ex usu & praxi perniciose doctrinae dicto libro tradita, infici, & in aeternae salutis detrimentum adduci possent, Pastoralis charitate occurrere cupientes, motu proprio, & ex certa scientia, & maturatione deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine, librum praedictum, sub utroque supraexpresso tenore, aliove quocumque titulo, nomine, & idiomate, sive in praedictis, sive in aliis quibusvis locis haecenus typis impressum, ac etiam manu descriptum, & quandocumque (quod absit) imprimendum & describendum, tenore praesentium damnamus, reprobamus, & denuò prohibemus, ac pro damnato, reprobo & prohibito haberi volumus, illiusque impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem & usum, omnibus & singulis Christi fidelibus, etiam specificè & individuè mentione & expressione dignis, sub poena excommunicationis per contrafacientes, ipso facto, absque alia declaratione incurrenda, à qua nemo à quoquam, praeterquam à nobis, seu Romano Pontifice, pro tempore existente, nisi in articulo mortis, absolutionis beneficium valeat obtinere, omnino interdicimus. Porro quicumque librum hujuscemodi penes se habuerint, illum statim atque praesentium notitia ad eos pervenerit, locorum Ordinariis, vel haereticae pravitatis Inquisitoribus, tradere atque consignare teneantur. Hi vero exemplaria sibi tradita illico flammis aboleri curent, &c. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 17. Septembris 1680. Pontificatus nostri anno quarto. Haecenus Innocentius XI. Cui malè quidam Recentior (de numero eorum, qui sola ea Decreta Apostolica praedictis suis consentanea reverenter suscipiunt) opponit Alexandrum VII. quasi ipse in reprobatione censurae Parisiensis declaraverit propositiones Amadaei Guimenii esse regulas actionum moralium, gravissimorum Scriptorum auctoritate, perpetuoque Catholicorum usu probatas, quas Innocentius ad flammam damnavit, tamquam pestilentis & perniciosas. Si quidem Alexander id potius narrative quam ultimò definitivè declaravit, uti constat ex adjecta clausula, quae ulterius de iis examen sibi, ac S. Sedi Apostolicae reservavit. Deinde solum declaravit, ex illo libro, & alio Jacobi Vernantii perperam à Parisiensibus censuratas esse propositiones aliquas; non verò negavit fuisse in eodem Amadaei libro alias propositiones merito censurabiles, quarum aliquas ipse etiam postea censuravit.